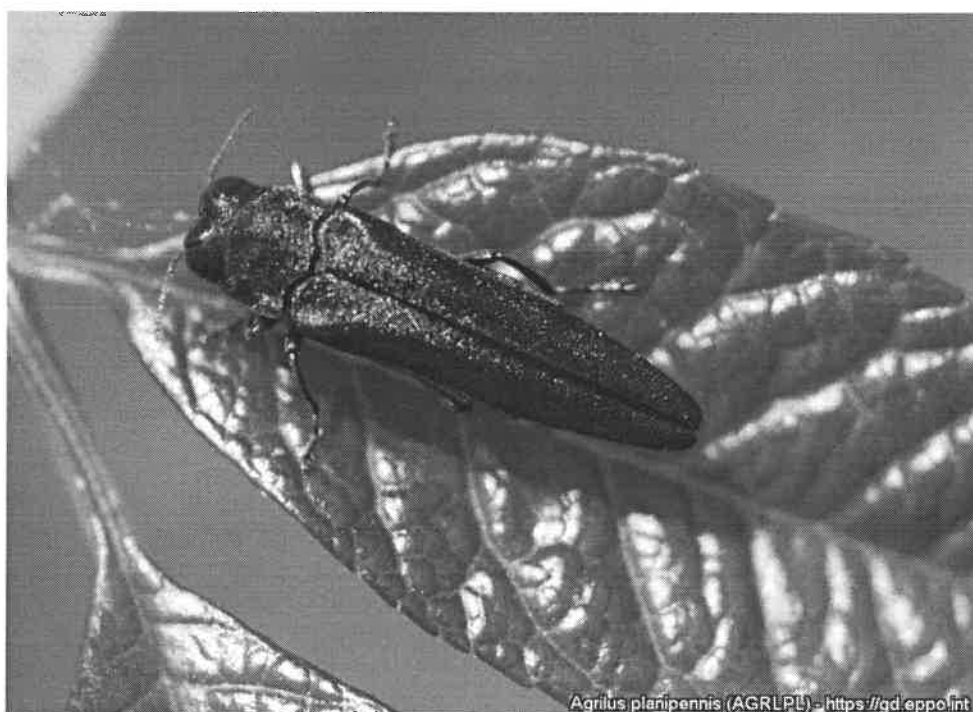

PLAN DE URGENȚĂ
PENTRU ORGANISMUL DĂUNĂTOR
***AGRILUS PLANIPENNIS* FAIRMAIRE**

IANUARIE 2026

CUPRINS:

1. Introducere	pag. 4
2. Scop.....	pag. 4
3. Cadrul legal și documente support.....	pag. 5
4. Definiții.....	pag. 7
5. Generalități.....	pag. 7
5.1. Încadrare taxonomică.....	pag. 7
5.2. Statutul organismului dăunător.....	pag. 7
5.3. Distribuție geografică.....	pag. 8
5.4. Simptome.....	pag. 9
5.5. Plante gazdă.....	pag. 11
5.6 Căi de pătrundere cu risc.....	pag. 11
6. Structuri implicate, atribuții, responsabilități.....	pag. 12
7. Acțiuni întreprinse pentru prevenirea focarelor.....	pag. 13
8. Confirmarea unui focar.....	pag. 14
9. Măsuri aplicate după confirmarea oficială a organismului dăunător	pag. 15
9.1 Stabilirea zonelor demarcate.....	pag. 15
9.2 Derogări de la stabilirea zonelor demarcate.....	pag. 17
9.3 Măsuri de eradicare.....	pag. 18
11. Obligațiile de informare și raportare.....	pag. 20
12. Acțiuni de informare, comunicare și conștientizare.....	pag. 20
13. Formarea personalului implicat în implementarea planului de urgență.....	pag. 21
14. Finalizarea acțiunilor oficiale.....	pag. 21

	Plan de urgență pentru organismul dăunător <i>Agrilus planipennis</i> Fairmaire	Versiunea 1 Data aplicării: 01.2026
---	---	--

Planul se aplică pentru situațiile în care focarele depistate implică toate speciile de frasin, cultivate sau care fac parte din flora spontană, care pot fi prezente în păduri, habitate naturale sau semi-naturale, zone urbane și agricole, parcuri și grădini.

Planul de urgență acoperă următoarele aspecte:

- informații de bază despre dăunător;
- acțiuni oficiale care se aplică în urma confirmării unui focar;
- modalități de sensibilizare a publicului larg despre pericolul reprezentat de dăunător în eventualitatea apariției unui focar.

3. CADRUL LEGAL ȘI DOCUMENTE SUPORT

- **Regulamentul (UE) 2016/2031** privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului, , cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2017/625** privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale), cu modificările și completările ulterioare;t;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2072** de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Plan de urgență pentru organismul dăunător <i>Agrilus planipennis</i> Fairmaire	Versiunea 1 Data aplicării: 01.2026
---	---	--

Alte surse de informare: EUR-Lex, EFSA, OEPP, IPPC, USDA.

4. DEFINIȚII

- a) „supraveghere de detecție” înseamnă o supraveghere efectuată într-o zonă în scopul depistării prezenței unui organism dăunător (ISPM 5-Glosarul termenilor fitosanitari);
- b) „plante specificate” înseamnă plante de *Chionanthus virginicus* L. și *Fraxinus* L., altele decât fructele, semințele, polenul și plantele din culturi de țesuturi;
- c) „confirmarea oficială” se bazează pe diagnosticul laboratorului oficial desemnat de autoritatea competentă potrivit condițiilor și cerințelor prevăzute de legislația Uniunii privind controalele oficiale (art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/2031);
- d) „anchetă de delimitare” înseamnă o procedură iterativă utilizată pentru a stabili limitele unei zone considerate a fi infestate cu un organism dăunător sau indemnă de acesta (Reg. UE 2024/434);
- e) „eradicare” aplicarea măsurilor fitosanitare pentru eliminarea unui organism dăunător dintr-o zonă infestată;
- f) „măsură fitosanitară” înseamnă orice măsură oficială având scopul de a preveni introducerea sau răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau de a limita impactul economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină.

5. GENERALITĂȚI

5.1. Încadrare taxonomică: Clasa Insecta: Ordinul Coleoptera, Familia Buprestidae, Genul *Agrilus*, specia *planipennis*

Codul OEPP: AGRLPL

Denumire populară: sfredelitorul frasinului

5.2. Statutul organismului dăunător

Agrilus planipennis Fairmaire este listat ca organism dăunător prioritar în Anexa I a Regulamentului (UE) 2019/1702. În același timp este clasificat și organism de carantină pentru Uniune, fiind listat în Anexa II, Partea A, lit. C din Regulamentul (UE) 2019/2072.

Dăunătorul este oficial absent în România, pe baza supravegheților efectuate în teritoriu.

5.4. Simptome.

Cele mai frecvente simptome observate pe arbori sunt:

- prezența galeriilor produse de larve în regiunea cambială, pline de rumeguș (fig. 3);
- orificiile de ieșire ale adulților din lemn, de forma literei D, prezente pe scoarța copacilor (fig. 2 b);
- creștăturile de-a lungul marginilor frunzelor produse de adulți în momentul hrănirii;
- calus suplimentar, care determină formarea unor crăpături de 5-10 cm lungime, deasupra galeriei, în scoarță, ca răspuns al arborelui la atac;
- frunziș îngălbenit și rarefiat, ramurile se usucă și după 3-4 ani de la infestare arborii încep să se usuce (fig. 2 a).

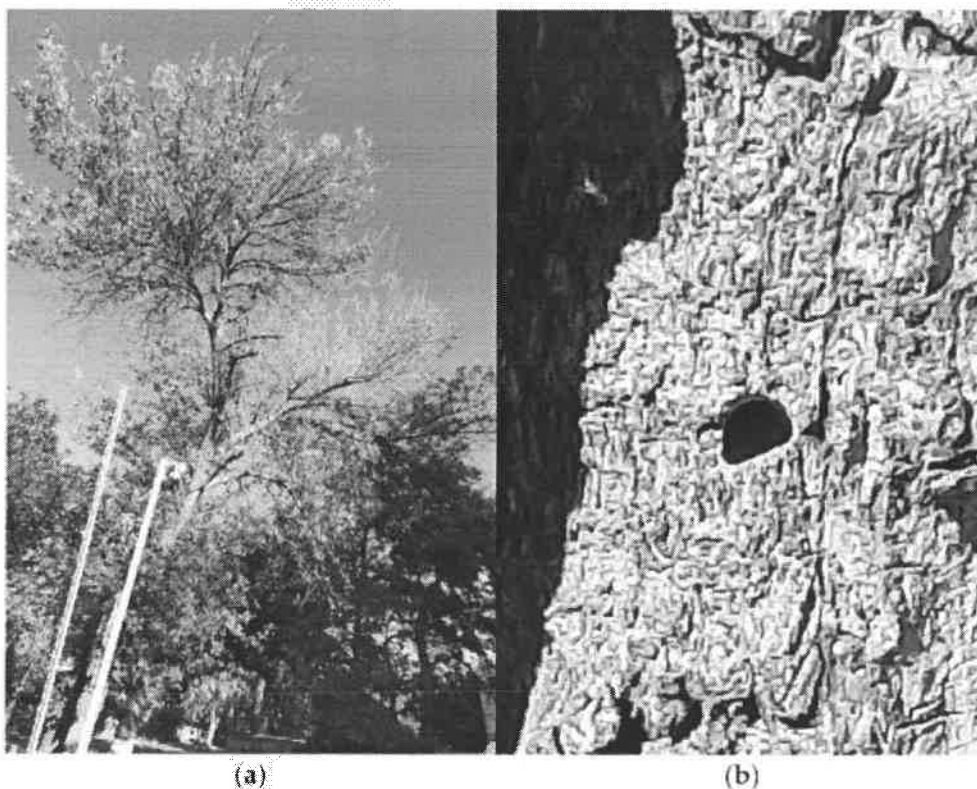

Fig. 2. Arbori atacați (a) și orificiile de părăsire a galeriei în forma literei D (b) (Orlova-Bienkowskaja, Andrzej O. Bienkowski, 2022)

5.5. Plante gazdă

În zonele de origine (Asia), *Fraxinus chinensis*, *F. rhynchophylla* și *F. mandshurica* sunt gazdele preferate ale dăunătorilor. În America de Nord, toate speciile de frasin, inclusiv *F. americana*, *F. nigra* și *F. pennsylvanica* sunt cunoscute a fi gazde. Principalele specii europene de frasin, cum ar fi: *Fraxinus excelsior*, *F. ornus* și *F. angustifolia* sunt considerate, de asemenea, gazde potrivite. Speciile din genurile *Ulmus*, *Juglans* și *Pterocarya* sunt considerate a fi gazde potențiale în Asia. Studii recente au arătat că *Fraxinus americana*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus nigra*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Fraxinus quadrangulata* sunt cele mai susceptibile specii la atacul dăunătorului. Plantele gazdă sunt disponibile pe scară largă în întreaga Uniune Europeană ca specii native de *Fraxinus* în pădure, dar și ca arbori indigeni și exotici în orașe și parcuri.

Regulamentul UE 2024/434 prevede ca „**plante specificate**” plantele de *Chionanthus virginicus* L. și din toate plantele din genul *Fraxinus* L.

5.6 Căi de pătrundere cu risc

Principalele căi de introducere a speciei *Agrilus planipennis* în Uniunea Europeană sunt: circulația produselor din lemn, cum ar fi lemnul tăiat, ambalaje din lemn și așchii de lemn, precum și prin introducerea plantelor infestate din țările în care dăunătorul este deja prezent.

Odată ce populațiile sunt stabilite, dăunătorul se poate răspândi prin zbor sau cu ajutorul omului, ducând la o răspândire atât locală, cât și pe distanțe lungi (Muirhead și colab., 2006). Adulții de *Agrilus planipennis* nu zboară adesea la distanțe mari peste zone deschise, dar totuși se știe că sunt insecte bune zburătoare. Răspândirea tinde să fie mai lentă în perioada inițială și apoi creșterea populației se accelerează. Femelele pot depune pontă până la 2000 m de epicentrul unei zone cu densitate mare a populației, dar tind să depună 90% din ouă la 100 m de sursă atunci când infestarea este de la un singur punct de introducere (Mercader et al., 2009, 2016).

Răspândirea pe distanțe lungi a speciei *Agrilus planipennis* este generată de răspândirea asistată de om, care implică deplasarea și transportul materialului de frasin infestat, cum ar fi lemn de foc, material de ambalare din lemn și plante infestate. EFSA (2020) a estimat că distanța maximă

	Plan de urgență pentru organismul dăunător <i>Agrilus planipennis</i> Fairmaire	Versiunea 1 Data aplicării: 01.2026
---	---	--

informări cu fermierii, distribuirea materialelor informative în locuri publice sau direct beneficiarilor;

- **Laboratorul Național Fitosanitar (LNF)** responsabil cu efectuarea analizelor, confirmarea rezultatelor și asigurarea suportului tehnic, elaborarea unor documente informative.

Alte instituții din domeniul forestier, cum ar fi: Romsilva -Regia Națională a Pădurilor, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură ”Marin Drăcea”, Asociații din domeniul forestier, care pot fi implicate activ în desfășurarea planului de urgență (efectuare activități de monitorizare a zonelor delimitate împreună cu oficiile fitosanitare, asigurarea unor informații privind distribuția plantelor gazdă) și pentru activități de sensibilizare și avertizare asupra riscului depistării organismului prioritar *Agrilus planipennis*.

7. ACȚIUNI ÎNTREPRINSE PENTRU PREVENIREA APARIȚIEI FOCARELOR

Măsurile privind protecția Uniunii împotriva introducerii dăunătorului *Agrilus planipennis* sunt prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2031 al Comisiei.

În concordanță cu atribuțiile derivate din regulamentele europene ANF efectuează anual o supraveghere specifică, bazată pe risc, pentru a stabili dacă există vreo dovadă a prezenței speciei *Agrilus planipennis* pe teritoriul României. Programul de supraveghere specifică pentru organismul dăunător de carantină *Agrilus planipennis* a fost elaborat în 2021 și se aplică anual.

Prin programul de supraveghere specifică se detaliază modul de efectuare a supravegherii prin examinări vizuale, amplasare de capcane și, după caz, prelevare de probe și efectuare de teste de laborator.

Anchetele desfășurate iau în considerare dovezile științifice și tehnice și orice alte informații adecvate privind prezența dăunătorului.

Anchetele se efectuează:

- în aer liber, în zonele naturale și urbane, de-a lungul principalelor drumuri, căi ferate și altor căi de transport, precum și în pepiniere, centre de grădinarit, centre comerciale pentru plante, lemn și scoarță specificate, fabrici de cherestea din lemn de esență tare și alte amplasamente relevante, după caz;

- depistarea dăunătorului în toate stadiile, în stare vie sau moartă în lemn de frasin, deșeuri lemnoase de frasin, cipsuri din lemn de frasin sauplante pentru plantare, și din care adulții au zburat sau ar fi putut zbura, sau

- capturarea adulților vii în locurile unde aceștia ar fi avut oportunitatea să scape în mediu. Interceptarea unor specimene moarte în lemn de frasin, deșeuri lemnoase de frasin, cipsuri din lemn de frasin, plante pentru plantare nu va duce automat la declanșarea unui plan de acțiune, dar trebuie efectuată o anchetă și o supraveghere locală a arborilor pentru a obține informații privind localizarea specimenelor, numărul de indivizi etc.

9. MĂSURI OFICIALE APLICATE DUPĂ CONFIRMAREA OFICIALĂ

9.1 Demarcarea zonelor

Dacă prezența speciei *Agrilus planipennis* este confirmată oficial, se declară focar de *Agrilus planipennis* și în conformitate cu prevederile Reg. (UE) 2024/434 se stabilește, fără întârziere, o **zonă demarcată** (unde se aplică măsurile de eradicare prevăzute la pct. 9.3) care cuprinde:

(a) o **zonă infestată**, inclusiv locul în care se află plantele infestate și toate plantele care sunt susceptibile de a fi infestate de pe o rază de 100 m de la locul unde s-a descoperit *Agrilus planipennis* și

(b) o **zonă-tampon** cu o lățime de cel puțin 10 km dincolo de granița zonei infestate (fig. 4).

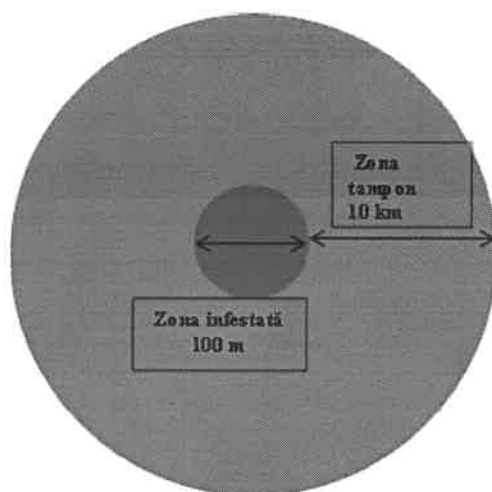

Fig. 4. Mărimea zonei demarcate conform Reg. (UE) 2021/434

În conformitate cu recomandările EFSA după identificarea sursei de infestare împrejurul acesteia se stabilește o zonă potențial infestată care se utilizează ca punct de plecare pentru confirmarea sau ajustarea granițelor zonei infestate. Dacă monitorizarea se efectuează anual se stabilește zona potențial infestată la 3000 m (din punct de vedere statistic în 75% din cazuri rata de maximă de răspândire va fi sub 3000 m/an).

În continuare se stabilesc granițele zonei infestate prin inspectarea unor benzi de aproximativ 1500 m lățime de la exteriorul zonei potențial infestată care are 3000 m de o parte și de alta a punctului initial (fig. 5).

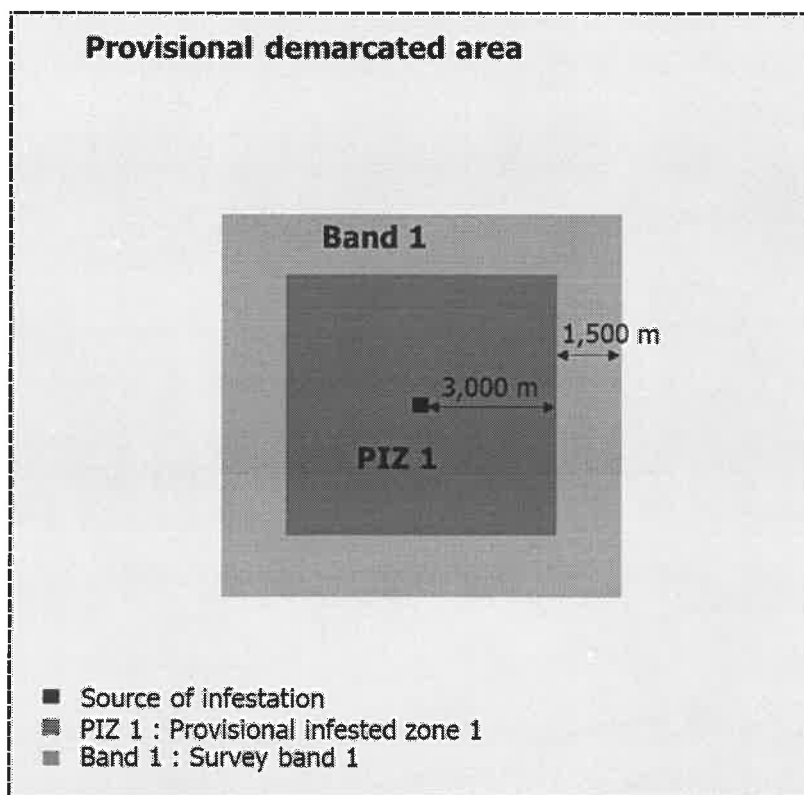

Fig. 5 Delimitarea zonei infestată (EFSA, 2020). Pătratul central, mic, de culoare închisă reprezintă punctul inițial de infestare, pătratul de culoare roșie este zona considerată potențial infestată PIZ (3000 de m de jur împrejurul punctului inițial) și cel de culoare gri reprezintă 10000 m.

Se continuă cu același principiu și pentru banda 3.

Dacă banda 3 este negativă se consideră infestat doar punctul inițial, la care se adaugă zona tampon de 10000 m.

Dacă banda 3 este pozitivă se consideră zona infestată 1500 m în jurul punctului inițial la care se adaugă zona tampon de 10000 m.

În final, în jurul zonei infestate (banda 2 sau 3 +PIZ) se stabilește zona tampon și în felul acesta rezultă zona focarului.

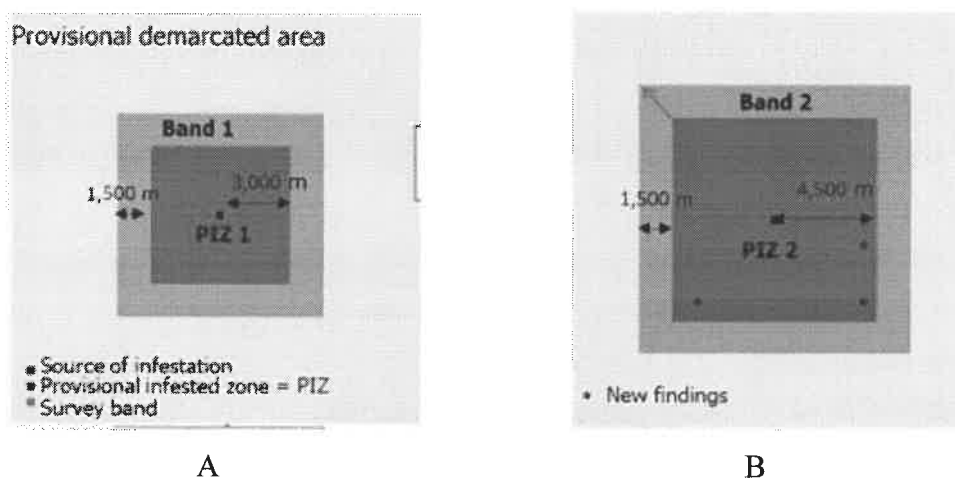

Fig. 7 Lărgirea zonelor potențial infestate

Dacă în urma monitorizării din banda 1 se constată că dăunătorul este prezent se stabilește o nouă zona potențial infestată mai mare cu 1500 m, respectiv 4500 de m (PIZ 2) și o altă bandă (banda 2) de 1500 m (fig. 7B), continuându-se monitorizarea pentru a stabili limitele finale.

Dacă banda 2 este liberă atunci zona infestată este reprezentată de 4500 m, la care se adaugă zona tampon de 10000 m.

În zonele demarcate, ANF prin oficiile fitosanitare și alte instituții sau organizații implicate, au sarcina de a sensibiliza publicul cu privire la amenințarea reprezentată de organismul dăunător specificat și la măsurile adoptate pentru a se preveni răspândirea sa în continuare în afara zonelor

- constatarea că *Agrilus planipennis* nu s-a instalat și că răspândirea și înmulțirea cu succes a organismului dăunător specificat nu sunt posibile din cauza biologiei acestuia, având în vedere rezultatele unei anchete specifice și măsurile de eradicare luate.

În situația în care se constată că este îndeplinită una din condițiile de mai sus ANF trebuie să:

- ia măsuri pentru a asigura eradicarea rapidă a speciei *Agrilus planipennis* și pentru a exclude riscul ca acesta să se răspândească;
- mărească imediat numărul capcanelor și frecvența cu care sunt verificate capcanele în zona respective, dacă este cazul;
- intensifice imediat examinările vizuale pentru depistarea prezenței adulților, combinate cu eșantionarea ramurilor sau cu alte metode de detecție adecvate, capabile să depisteze specia *Agrilus planipennis* înainte de apariția acestuia;
- efectueze, pe parcursul a cel puțin unui ciclu de viață al *Agrilus planipennis* și al unui an suplimentar, o anchetă a unei zone cu o lățime de cel puțin 1 km în jurul plantelor infestate sau al locului în care a fost depistat organismul dăunător specificat, în mod regulat și intensiv în timpul perioadei de zbor a organismului dăunător specificat;
- investigheze originea focarului de *Agrilus planipennis* prin identificarea plantelor, a lemnului, a scoarței și a altor obiecte asociate cu organismul dăunător specificat și prin examinarea acestora pentru depistarea oricărui simptom de infestare, inclusiv prelevarea de eșantioane de pe ramuri și prelevarea de probe prin metoda distructivă specifică;
- sensibilizeze publicul cu privire la amenințarea reprezentată de *Agrilus planipennis*;
- ia orice altă măsură care poate contribui la eradicarea *Agrilus planipennis*, ținând seama de ISPM nr. 9 și aplicând o abordare integrată în conformitate cu principiile stabilite în ISPM nr. 14.

Pentru efectuarea anchetelor se va ține seama de programul de supraveghere specifică, fișa fitosanitară de recunoaștere a dăunătorului, precum și alte documente emise în vederea popularizării riscului asociat cu *A. planipennis* și măsurile care trebuie aplicate pentru eradicarea acestuia.

9.3 Măsuri de eradicare

În zonele infestate, după demarcarea inițială a zonei și în paralel cu anchetele de delimitare, pentru a eradica dăunătorul *Agrilus planipennis*, conform Reg. (UE) 2024/434 se aplică următoarele măsuri:

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Plan de urgență pentru organismul dăunător <i>Agrilus planipennis</i> Fairmaire	Versiunea 1 Data aplicării: 01.2026
---	--	--

suspectate a fi infestate, indiferent de locul în care se află, de faptul că sunt sau nu proprietate publică sau privată ori de persoana fizică sau juridică responsabilă de ele; precum și

→ orice altă măsură care ar putea contribui la eradicarea *Agrilus planipennis*, în conformitate cu standardul internațional pentru măsuri fitosanitare („ISPM”) nr. 9 și la aplicarea unei abordări integrate în conformitate cu principiile stabilite în ISPM nr. 14.

Compartimentul Protecția Plantelor și Carantină Fitosanitară, poate decide extinderea razei de 100 m pentru tăierea imediată la nivelul solului a tuturor plantelor specificate, pe baza informațiilor privind dimensiunea infestării, densitatea plantelor specificate, originea și/sau vechimea focarului furnizate de inspectorii fitosanitari din județele vizate.

Totuși, prin derogare, în cazul în care CPPCF și OFJ, concluzionează că tăierea pe raza de 100 m este inadecvată pentru un număr limitat de plante individuale, din cauza valorii lor sociale, culturale sau de mediu deosebite, plantele individuale respective fac obiectul unei examinări individuale lunare pentru a identifica orice simptom de infestare. În astfel de cazuri, se iau **măsuri alternative** la tăiere care să asigure un nivel ridicat de protecție pentru a preveni orice posibilă răspândire a organismului dăunător specificat de la plantele respective. Motivele acestei concluzii și măsurile luate ca urmare a acesteia se comunică Comisiei în raportul anual, până la data de 30 aprilie a fiecărui an.

Măsurile de eradicare se aplică sub supravegherea inspectorilor fitosanitari.

Una din măsurile alternative ar fi **aplicarea tratamentelor** pentru combaterea dăunătorului *Agrilus planipennis*, care se efectuează **cu produse de protecție a plantelor omologate**.

Dacă în momentul aplicării tratamentelor nu sunt omologate produse pentru organism sau pentru cultura respectivă se aplică prevederile art. 53 din Regulamentul 2009/1107 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE.

10. OBLIGAȚIILE DE INFORMARE ȘI RAPORTARE

După primirea buletinului de analiză care confirmă prezența speciei *Agrilus planipennis*, Oficiul

consecutivi. Ulterior, statutul organismului dăunător în România este revizuit și adus la cunoștința statelor membre și altor organizații profesionale.